

2.2 Metodologie

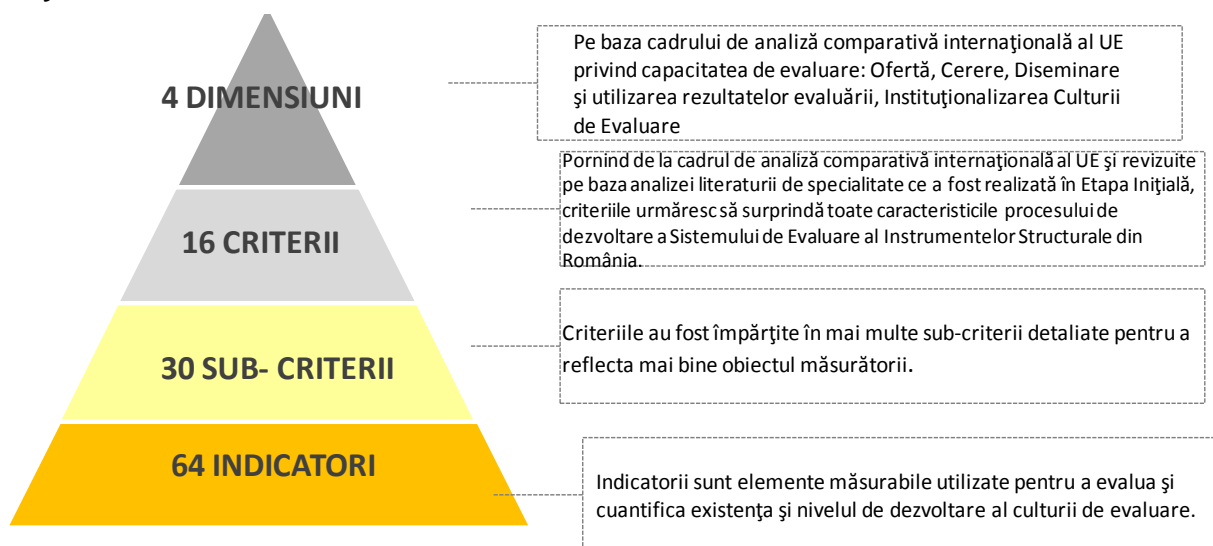
Cadrul prezentat în secțiunea anterioară a reprezentat punctul de plecare pentru dezvoltarea unui instrument pentru măsurarea culturii de evaluare existente la nivelul structurilor implicate în managementul Instrumentelor Structurale. Instrumentul denumit Indexul de **Măsurare a Culturii de Evaluare (ICE)**, operează cu o distincție „artificială” între²:

- ▶ cultura de evaluare ca „*model de convingeri și valori împărtășite atât de factorii cu rol în formularea politicilor publice, cât și de evaluatori, care îi înzestreză pe aceștia cu un set de reguli de conduită ce îi ghidează către o practică de evaluare*”
- ▶ capacitatea de evaluare sub forma „*mai multor aspecte operaționale și componente necesare pentru realizarea evaluării*”.

ICE este compus din 4 dimensiuni, 16 criterii, 30 sub-criterii și 64 indicatori (reprezențați grafic în Anexa 4):

- ▶ **Dimensiunile** reprezintă principalele componente ale Sistemului de Evaluare, de ex. *Cererea, Oferta, Diseminarea și utilizarea rezultatelor evaluării, Instituționalizarea Culturii de Evaluare*;
- ▶ **Criteriile și sub criteriile** se referă atât la capacitate, cât și la cultură și captează particularitățile procesului de dezvoltare a Sistemului Instrumentelor Structurale (SIS) din România;
- ▶ **Indicatorii** sunt o listă extinsă a elementelor relevante, aferente atât capacității, cât și culturii, pentru a evalua în mod corespunzător și complet Cultura de Evaluare în rândul actorilor interesați din domeniul Instrumentelor Structurale din România³.

Figura 1 -Indicele de Măsurare a Culturii de Evaluare

În scopul cuantificării ICE, pentru fiecare indicator am definit o metodologie de cuantificare, precum și un punctaj minim și maxim , precum și sursele de informații primare și secundare aferente, ce sunt sintetizate în Tabelul 2 - ICE: surse de informații.

În cele din urmă, pe baza agregării punctajului minim și maxim disponibil pentru fiecare indicator, am determinat punctajul minim și maxim pentru Indexul de Măsurare a Culturii de Evaluare (ICE) ca fiind de 126 de puncte și respectiv 477 puncte.

² De Peuter și Pattyn, 2008

³ După caz, aceiași indicatori au fost utilizați la nivel de CSNR și la nivel de Program, și pentru diferite instituții/organizații implicate în SIS.

Tabelul 2 – ICE: surse de informații

Sursa de informații	
Surse Primare	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Sondaj electronic adresat actorilor relevanți din comunitatea de evaluare extinsă; ▶ Focus grup cu factorii instituționali relevanți din cadrul comunității de evaluare care au formulat comentarii cu privire la metodologia de măsurare a culturii de evaluare; ▶ Focus grup cu factorii instituționali relevanți din cadrul comunității de evaluare care au formulat comentarii cu privire la rezultatele preliminare ale primei măsurători anuale; ▶ Focus grup cu factorii instituționali relevanți din cadrul comunității mai largi de evaluare din România, care au formulat comentarii cu privire la proiectul prezentului raport; ▶ Interviuri cu managerii proiectelor finanțate în cadrul DMI 1.2 (personalul Unității Centrale de Evaluare din ACIS);
Surse Secundare	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Documente naționale relevante, ghiduri metodologice UE și naționale, documente de Programare și Operaționale la nivel de program și CSNR, Rapoarte de evaluare; ▶ Analiză comparativă internațională (benchmarking)

Pentru a cuantifica valorile indicatorilor pentru primul ciclu de măsurare, am procedat după cum urmează:

- ▶ pentru indicatorii cuantificați prin intermediul surselor primare (sondaj), punctajul a fost atribuit pe baza punctajului mediu atribuit de respondenții la chestionar;
- ▶ pentru indicatorii cuantificați prin intermediul surselor secundare, punctajul a fost atribuit de către echipa de evaluare.

Pentru indicatorii cuantificați prin analiza comparativă internațională, punctajul a fost acordat pe baza unui sondaj realizat în 5 state UE (Bulgaria, Germania, Ungaria, Italia și Lituania) și 18 Programe Operaționale (Tabelul 3 – State și PO incluse în analiza comparativă internațională).

Tabelul 3 – Analiză comparativă internațională: State și PO incluse

Statul	Program Operațional
Bulgaria	<ul style="list-style-type: none"> ▶ PO Transport ▶ PO Dezvoltare Regională ▶ PO Dezvoltarea competitivității economiei Bulgariei ▶ PO Mediu ▶ PO Asistență Tehnică ▶ PO Capacitate Administrativă ▶ PO Dezvoltarea Resurselor Umane ▶ Program de Dezvoltare Rurală ▶ PO Dezvoltarea Pescuitului
Germania	<ul style="list-style-type: none"> ▶ PO al statului Brandenburg pentru perioada de programare FSE 2007-2013
Ungaria	<ul style="list-style-type: none"> ▶ CSNR
Italia	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Program Operațional Regional 2007-2013 al Regiunii Lombardia prin Obiectivul Competitivitate Regională și Ocupare, co-finanțat de Fondul Social European (FSE) ▶ Program operațional de cooperare transfrontalieră 2007-2013: Italia - Elveția ▶ Program Operațional Regional 2007-2013 al Regiunii Lombardia conform Obiectivul Competitivitate Regională și Ocupare, co-finanțat de Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) ▶ Fonduri "Solid" (FFE, FI, FER, FR)
Lituania	<ul style="list-style-type: none"> ▶ PO Dezvoltare Resurse Umane ▶ PO Creștere Economică ▶ PO Promovarea Coeziunii

În ceea ce privește analiza comparativă, scopul acesteia a fost de a defini un prag pentru evaluarea:

- ▶ Resurselor umane/financiare alocate Funcției de Evaluare la nivel de PO;
- ▶ Eficienței Funcției de Evaluare (în ceea ce privește numărul de evaluări efectuate pe an);

- ▶ Gradului de implicare al centrelor academice/de cercetare în faza de programare și de implementare a PO;
- ▶ Relevanței cererii de evaluare;
- ▶ Adresării nevoii de cunoaștere bazată pe dovezi empirice⁴ prin intermediul evaluării;
- ▶ Eficacității organizației evaluatorilor profesioniști în ceea ce privește crearea unei rețele de experți evaluatori.

Punctajul obținut pentru fiecare indicator a fost apoi cumulat la nivel de sub-criteriu, criteriu și dimensiune și comparat cu punctajul maxim realizabil la nivelul corespunzător, pentru a fi prezentat în termeni procentuali. Nivelul de difuzare a culturii de evaluare (ICE) este așadar calculat ca „diferență medie”⁵ (măsurată ca procent) a fiecărui criteriu față de punctajul maxim realizabil.

⁴ Respondenții au fost întrebați dacă la baza evaluărilor efectuate au avut la baza nevoia de cunoaștere.

⁵ Această „distanță”, în termeni procentuali, este calculată ca raport între valoarea curentă și punctajul maxim care poate fi obținut.